

Soojad kirjad Läänemaalt

Haapsalu Käsitööseltsi naiste koostatud kindanäitusel Haapsalu kunstikooli galeriis on väljas 187 kindapaari, mis eri teid pidi on Läänemaale sattunud või siin kootud.

Haapsalu Käsitööseltsi esimees ning Läänemaa sädemete säde 2012 Mirje Sims ütleb eksponaate tutvustades, et paljud kindad peaksid nii mõnele külastajale äratundmishetki tooma ja kõige rohkem elevust tekitavad lapsepõlvkinnaste mustrid. Aga üldise nimetuse alla “kirjad Läänemaalt” paigutuvad nad kõik.

“Projekti eesmärk on Läänemaale omaste kindakirjade kudumine, siin kasutusel olnud kindakirjade näitamine ning kinnaste lugudele tähelepanu pööramine. Siinsel näitusel ei ole ainuüksi Läänemaa kindakirjad, vaid ka need, mis on Läänemaale toodud, näiteks kingituseks saadud. Aga neid kindakirju on kantud siin ja nii ongi nad saanud osaks Läänemaast,” selgitab Mirje.

Lisaks vanadele, juba ammu kootud kinnastele, mis seltsi naised töid näitamiseks oma sugulastelt, tuttavalte ja naabritel, on näitusel uudistamiseks ka uusi kindaid.

“Oma näitusega soovime külastajatele südamele panna, et korjake oma perekirju. Olgu need siis kinnastes või õlakatetes. On ju tore teada, et selle kirja kirjutajaks on olnud sinu vanaema või vanavanaema – see ongi osake pärandkultuurist. Ka meie järgnevatel põlvdel on õigus neid kirju lugeda,” jutustab Mirje õhinaga.

Kindad muuseumile

Mirje toonitab korduvalt, et seltsi naiste kindakudumise juhendaja ning “vaimne ema” on Aime Edasi. Tema jagab tarkuseteri, juhendab ning nõustab. Ka kindanäitus sai teoks suuresti tänu Aimele. “Eks

ma ju selle kinda viskasin,” räägib Aime naerdes. “Kõik sai alguse sellest, et umbes aasta tagasi käisime seltsiga Läänemaa Muuseumis külas. Tutvusime sealsete kinnastega ning nii küpseski idee korraldada ka ise üks kindanäitus. Nüüdseks on muuseumiga kokkulepe, et näitusel on neil võimalus valida viis paari kindaid muuseumi kogu täiendamiseks. Et ka järeltulevatel põlvdel oleks midagi uudistada.”

Äratundmisrõõm iseloomustab tegusate Haapsalu naiste kokkupandud näitust ehk kõige paremini. On mustreid, mida varem nähtud, ja neid, mille puhul tuleb meelde – oi, näe, minu hea tuttav armastas kududa just seda mustrit, aga temal oli küll punase asemel roosa. Mõne puhul tekib ka tunne, et just sellised kindad võiks kududa oma sõpradele järgmise aasta jõuluks, kui ikka õigel ajal alustada.

Pitsimuster kirikindasse

Näituse tõmbenumbriks on kindlasti Haapsalu sallimustrite järgi kootud kirikindad. Loomulikult on idee autor Aime Edasi ning tema ka need kindad valmis kudus. “Kuna see oli nii põnev tegemine, siis hakkasin neid mustreid kinnas haaval tege-

Kirsiks tordil on Aime Edasi kindad. Tema on üks “Haapsalu salli” raamatu autoritest ning õpetab ka kõige viletsamad kudujad pitsisalli kuduma. Näitusel üllatab hoopiski uue loominguga – Haapsalu sallimuster on kootud kirikindasse. Vasakult paremale: Greta Garbo kiri, pajulehekiri, käbikiri.

ma. Ikka üks kinnas valmis ja kohe lõin uued silmused vardale, et uut mustrit proovida. Ei mallanud nii kaua oodata, et kooks ühe kindapaari valmis ja siis võtaks teised käsi. Mustreid, mida tahaksin proovida, on mul ka juba valmis joonistatud,” selgitab Aime.

Mõned pitsikirjad on nii suured, et need ei taha kindale ära mahtuda. Samuti pidi ka jälgima, et lõngade vahetamisel ei tekiks väga pikki lõngajookse. Pajulehekiri oli kõige keerulisem senistest mustritest välja joonistada. Näitusel väljas olnud kolme kinda osas ei oskagi külastajad lemmikut

Üks muster pakub mitmeid võimalusi, tuleb vaid vahetada värvid.